

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.018.02.2016
P/16/079

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/16/079 – Wpływ realizacji programu „MALUCH” na zwiększenie aktywności zawodowej rodziców i opiekunów dzieci.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Kontroler Beata Olejnik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/133/2016 z dnia 17 sierpnia 2016 r.

[dowód: akta kontroli str. 1-2]

Jednostka kontrolowana Urząd Miejski w Toszku, ul. Bolesława Chrobrego 2, 44-180 Toszek¹.

Kierownik jednostki kontrolowanej Grzegorz Kupczyk, Burmistrz Toszka².

[dowód: akta kontroli str. 3; 256]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli w Urzędzie prawidłowo realizowano działania związane z *Resortowym programem rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 „MALUCH”*³, które przyczyniły się do zwiększenia aktywności zawodowej bezrobotnych rodziców dzieci korzystających z efektów tego programu.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W Urzędzie rzetelnie oszacowano liczbę miejsc opieki w żłobku oraz zaplanowano środki finansowe w wysokości zapewniającej realizację i zachowanie trwałości projektu objętego umową o dofinansowanie, zawartą w ramach Programu „MALUCH”. Z uwagi na brak zgłaszanego przez mieszkańców Gminy zapotrzebowania, nie podejmowano działań w celu upowszechniania innych form opieki (takich jak dzienny opiekun i niania).

Obowiązki określone w powyższej umowie wykonano prawidłowo. Zrealizowano dofinansowany projekt, zachowano jego trwałość oraz terminowo wykonano obowiązek sprawozdawczy. Wskutek realizacji tego projektu osiągnięto zakładany cel, tj. utworzono żłobek z 50 miejscami, co zaspokoiło potrzeby rodziców w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Spośród dziewięciorga bezrobotnych rodziców dzieci objętych Programem „MALUCH” troje (33,3%) podjęło aktywność zawodową.

Stwierdzona nieprawidłowość, polegająca na niedostosowaniu dokumentu strategicznego Gminy Toszek⁴ do wymogu posiadania elementów określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁵, nie miała wpływu na kontrolowaną działalność.

¹ Zwany dalej „Urzędem”.

² Wybrany w wyborach, które odbyły się 21 listopada 2010 r.

³ Zwany dalej „Programem „MALUCH””.

⁴ Zwanej dalej „Gminą”.

⁵ Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm., zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”.

NIK zwraca równocześnie uwagę na brak porozumień zawartych z innymi gminami, regulujących zasady rozliczania kosztów opieki nad dziećmi zamieszkałymi w tych gminach, a uczęszczającymi do utworzonej przez Gminę placówki.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Określanie potrzeb w zakresie zapewnienia miejsc w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 z uwzględnieniem wspierania aktywności zawodowej rodziców i opiekunów.

Opis stanu faktycznego

1.1 W okresie objętym kontrolą (lata 2013–2016) w Gminie obowiązywały następujące dokumenty dotyczące opieki nad dzieckiem i rodziną:

- Gminne Programy Profilaktyki Przeciwdziałania i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Przemocy w rodzinie w Gminie Toszek na 2013 r.⁶, 2014 r.⁷ i 2015 r.⁸,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Toszek na rok 2016⁹,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Toszek na lata 2016–2018¹⁰,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Toszek na lata 2016–2018¹¹,
- Gminne Programy Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2013–2015¹² i na lata 2016–2018¹³,
- Strategie Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Toszek na lata 2006–2015¹⁴ oraz na lata 2016–2030¹⁵.

Gminne Programy Wspierania Rodziny zawierały m.in.: diagnozę środowiska lokalnego, cele i działania/kierunki działań, źródła ich finansowania oraz zasady monitoringu i ewaluacji, nie określono w nich jednak kwot środków finansowych niezbędnych do wykonania przyjętych założeń. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013–2015 zawierał również wskaźniki realizacji działań. W dokumencie tym, jako słabą stroną Gminy w realizacji zadania wspierania rodziny, wskazano brak żłobka.

⁶ Uchwała nr XXVII/295/2012 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 19 grudnia 2012 r.

⁷ Uchwała nr XL/434/2013 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 18 grudnia 2013 r.

⁸ Uchwała nr L/530/2014 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 12 listopada 2014 r.

⁹ Uchwała nr XVII/103/2015 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 21 grudnia 2015 r. Program zawierał m.in.: diagnozę problemu, zadania miejsko-gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, cele i kierunki działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wykaz adresatów działań i realizatorów programu oraz jego źródła finansowania, zasady monitorowania i ewaluacji.

¹⁰ Uchwała nr XVII/104/2015 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 21 grudnia 2015 r. Program zawierał m.in.: charakterystykę oraz konsekwencje stosowania narkotyków i dopalaczy, cele i kierunki realizacji, adresatów i realizatorów oraz zasady monitoringu i ewaluacji.

¹¹ Uchwała nr XVII/105/2015 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 21 grudnia 2015 r. Program zawierał m.in.: diagnozę środowiska lokalnego, analizę SWOT, adresatów działań i realizatorów, cele i kierunki działań oraz zasady monitoringu i ewaluacji.

¹² Uchwała nr XXXV/377/2013 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 sierpnia 2013 r.

¹³ Uchwała nr XVII/106/2015 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 21 grudnia 2015 r.

¹⁴ Uchwała nr XXXIII/335/06 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 31 stycznia 2006 r.

¹⁵ Uchwała nr XVII/107/2015 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 21 grudnia 2015 r.

Strategie Rozwiązywania Problemów Społecznych zawierały m.in.: diagnozę sytuacji społecznej, cele strategiczne oraz kierunki działań, przy czym strategia na lata 2016–2030 zawierała również ramy finansowe oraz zasady monitoringu i ewaluacji z wykorzystaniem określonych wskaźników realizacji działań. Cele ujęte w powyższych dokumentach dotyczyły m.in. przeciwdziałania występującemu bezrobociu oraz zapewnienia opieki nad dziećmi, lecz nie odnosiły się bezpośrednio do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, ani do aktywizacji zawodowej ich rodziców¹⁶. Z diagnozy sytuacji społecznej, zawartej w obecnie obowiązującej strategii wynikało natomiast, że utworzenie pierwszego żłobka będzie antidotum na niepokojące zjawisko wzrostu liczby kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka¹⁷.

[dowód: akta kontroli str. 67-255; 260-261; 346-360; 506-516]

1.2 Burmistrz Toszka wyjaśnił, że przystępując w 2015 r. do realizacji Programu „MALUCH”, przeprowadzono analizę demograficzną w oparciu o dane zgromadzone w gminnych rejestrach ewidencji ludności oraz dane udostępnione przez Główny Urząd Statystyczny (w tym wskaźnik przyrostu naturalnego dla Województwa Śląskiego), z których wynikało, że liczba dzieci w wieku do lat 3 w kolejnych latach będzie spadać. Liczbę miejsc w żłobku oszacowano na 50, biorąc pod uwagę wyniki powyższej analizy, liczbę dzieci w wieku do lat 3 w Gminie, jej specyfikę¹⁸, stan techniczny i parametry nieruchomości przeznaczonych pod realizację inwestycji oraz względy ekonomiczne (w tym konieczność zabezpieczenia wkładu własnego przy realizacji projektu oraz ponoszenia przyszłych obciążeń finansowych, związanych z utrzymaniem utworzonych miejsc opieki). Jak wyjaśnił Zastępca Burmistrza Toszka, istotną kwestią przy szacowaniu liczby miejsc w żłobku było również to, że gros mieszkańców, dojeżdżając do pracy w Gliwicach, korzysta z miejsc zapewniających opiekę swoim dzieciom w okolicach miejsca zatrudnienia. Ponadto wyjaśnił, że aktualnie liczba utworzonych w żłobku miejsc opieki jest wystarczająca, jednakże, w związku z tym, iż w dalszym ciągu zgłaszają się zainteresowani, Gmina jest gotowa do podjęcia kroków w celu zorganizowania kolejnych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 (korzystając ze środków europejskich).

Zastępca Burmistrza Toszka wyjaśnił, że od Programu „MALUCH” oczekiwano przede wszystkim rozwiązania problemu braku miejsc zorganizowanej opieki nad dziećmi do lat 3, zwiększenia przyrostu naturalnego w Gminie oraz powstania dodatkowych miejsc pracy dla jej mieszkańców.

[dowód: akta kontroli str. 258-259; 373]

Realizując Program „MALUCH” w 2015 r. Gmina założyła utworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, a jako miernik stopnia realizacji tego celu przyjęła liczbę tych miejsc (docelowo 50). Nie określono natomiast celów i mierników, odnoszących się do aktywizacji zawodowej rodziców i opiekunów dzieci, korzystających z dofinansowanych miejsc opieki. Burmistrz Toszka powołał się na trudności w określeniu wartości takich mierników (związane z pomiarem wpływu konieczności zapewnienia opieki nad dzieckiem na życie zawodowe lub podjęcie decyzji o rezygnacji z pracy), mając na uwadze, że zapewnienie opieki w żłobku jest tylko

¹⁶ W konsekwencji, do kwestii tych nie odnosiło się również Sprawozdanie z realizacji wyszczególnionych celów w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Toszek w latach 2006–2015, przyjęte uchwałą Nr XLIX/520/2014 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 16 października 2014 r., opublikowaną na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu.

¹⁷ Liczba kobiet w Gminie, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka wzrosła z 57 w 2012 r. do 61 w 2014 r.

¹⁸ W Gminie, zwłaszcza na terenach wiejskich, opiekę nad dziećmi przejmują dziadkowie.

jednym z wielu czynników wpływających na aktywizację zawodową rodziców/opiekunów.

Na zadania wynikające z Programu „MALUCH” (w tym na zachowanie trwałości projektu) zaplanowano 2.195.000,00 zł¹⁹ na 2015 r. i 480.000,00 zł²⁰ na 2016 r.

[dowód: akta kontroli str. 340; 503-504]

1.3 W latach 2013–2015 (według stanu na koniec roku) i 2016 r. (według stanu na koniec I półrocza) liczba mieszkańców Gminy wynosiła, odpowiednio: 9.298, 9.270, 9.220 i 9.203, w tym 389 (4,2%), 379 (4,1%), 371 (4,0%) i 305 (3,3%) dzieci w wieku do lat 3. Na dzień 31 grudnia 2015 r. 50 miejsc utworzonych w żłobku w ramach Programu „MALUCH” pozwalało na objęcie opieką 13,5% dzieci w tej grupie wiekowej. Na dzień 30 czerwca 2016 r. odsetek ten wzrósł (w związku ze znacznym zmniejszeniem liczby dzieci w Gminie) i wynosił 16,4%. Na koniec sierpnia 2016 r. opieką w żłobku było objętych 46 dzieci, w tym 24 zameldowanych w Gminie (7,9% wszystkich dzieci do lat 3 w Gminie). W okresie objętym kontrolą w Gminie nie funkcjonowały inne żłobki, kluby dziecięce ani opiekunowie dzienni. Nie wystąpiły również przypadki likwidowania gminnych placówek opieki nad dziećmi do lat 3.

[dowód: akta kontroli str. 333-334; 341]

1.4 W latach 2013–2015 (według stanu na koniec roku) i 2016 r. (według stanu na koniec I półrocza) liczba bezrobotnych w Gminie systematycznie zmniejszała się i wynosiła, odpowiednio: 317, 306, 279 i 216, co stanowiło 3,4%, 3,3%, 3,0% i 2,3% ogółu jej mieszkańców. W powyższym okresie aktywność zawodową podjęło łącznie 12 bezrobotnych mieszkańców Gminy (w kolejnych latach odpowiednio: trzech, sześciu, dwóch i jeden). PUP nie posiadał danych dotyczących liczby nowoutworzonych miejsc pracy w Gminie.

[dowód: akta kontroli str. 497]

1.5 W okresie objętym kontrolą w Gminie nie ogłaszano konkursów ofert na wyłonienie dziennych opiekunów, o których mowa w art. 36 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3²¹. Jak wyjaśnił Burmistrz Toszka, opieka nad dziećmi do lat 3 w formie dziennego opiekuna była omawiana na spotkaniach z mieszkańcami, jednakże nie znalazły się osoby chętne do podjęcia jego obowiązków, co może wynikać z konieczności posiadania odpowiednich kwalifikacji.

NIK zwraca uwagę, że to właśnie szerokie upublicznienie informacji o zamiarze uruchomienia w Gminie wsparcia w formie dziennego opiekuna, poprzez ogłoszenie konkursu w tej sprawie, zapewnia możliwość rzetelnej weryfikacji zainteresowania podjęciem takiej działalności.

[dowód: akta kontroli str. 497-498]

1.6 W okresie objętym kontrolą w Gminie nie promowano niani, jako formy opieki, o której mowa w art. 50 ustawy o opiece. Burmistrz Toszka wyjaśnił, że podczas spotkań z mieszkańcami, nie pojawiały się pytania, ani prośby o pomoc, dotyczące zatrudniania niani przez rodziców dzieci do lat 3. NIK zauważa, że mogło to wynikać z niewiedzy rodziców o tej formie opieki.

Z danych przekazanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Zabrze wynika, że w latach 2014–2016 (do 30 czerwca) liczba mieszkańców

¹⁹ Z tego 439.000,00 zł z budżetu Gminy i 1.756.000,00 zł z budżetu państwa.

²⁰ W 100% z budżetu Gminy.

²¹ Dz. U. z 2016 r., poz. 157, zwanej dalej „ustawą o opiece”.

Gminy zgłoszonych do ubezpieczeń emerytalnego i rentowego z tytułu sprawowania opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na podstawie umów uaktywniających, wynosiła odpowiednio: dwie, trzy i dwie osoby²².

[dowód: akta kontroli str. 498; 501]

1.7 W Gminie podejmowano działania promocyjno-informacyjne w celu upowszechniania informacji o utworzonych w ramach Programu „MALUCH” miejscach opieki nad dziećmi do lat 3, poprzez stronę internetową Urzędu, lokalną prasę²³ i telewizję²⁴.

[dowód: akta kontroli str. 263-267]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006–2015, uchwalona 31 stycznia 2006 r., nie została dostosowana do wymogów określonych w art. 16b ust. 2 pkt 3 lit. c i d ustawy o pomocy społecznej (obowiązującym od 3 maja 2011 r.), bowiem nie zawierała ram finansowych oraz wskaźników realizacji działań.

[dowód: akta kontroli str. 346-360]

Burmistrz Toszka wyjaśnił, że nie dokonano aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006–2015, gdyż podjęto decyzję o skoncentrowaniu prac na opracowaniu tego dokumentu na lata następne (prace z tym związane rozpoczęły się w 2013 r.), uwzględniając wymogi art. 16b ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.

NIK zwraca uwagę, że przepis ten wszedł w życie ponad 4,5 roku przed upływem okresu obowiązywania ww. dokumentu. Zaniechanie aktualizacji, tj. zapewnienia aktualności zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006–2015 poprzez określenie ram finansowych i wskaźników realizacji działań, poza spowodowaniem, iż nie spełniała ona wymogów prawa, pozbawiło Gminę możliwości jej rzetelnego i skutecznego monitorowania i ewaluacji (rozumianej jako badanie i ocena przebiegu realizacji oraz stopnia osiągnięcia założonych celów).

[dowód: akta kontroli str. 517-518]

Powyzsza nieprawidłowość nie miała wpływu na realizację Programu „MALUCH”.

Ocena cząstkowa

W Urzędzie prawidłowo określono potrzeby w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i zapewniono środki finansowe w wysokości odpowiedniej dla realizacji tych potrzeb.

²² Nie podano liczby ubezpieczonych w 2013 r. oraz liczby dzieci objętych opieką z uwagi na brak zgromadzonych danych w tym zakresie.

²³ Gazetę gminną „Po troszku o Toszku”.

²⁴ Materiał filmowy o utworzeniu żłobka w Toszku został wyemitowany przez regionalną telewizję TVT oraz zamieszczony na stronie internetowej Urzędu w grudniu 2015 r.

2. Realizacja poszczególnych edycji Programu „MALUCH” z uwzględnieniem wspierania aktywności zawodowej rodziców i opiekunów dzieci.

Opis stanu faktycznego

2.1 W ramach Programu „MALUCH”, w dniu 11 sierpnia 2015 r. Gmina zawarła z Wojewodą Śląskim umowę²⁵, która przewidywała dofinansowanie z budżetu państwa projektu w zakresie utworzenia do końca sierpnia 2015 r. żłobka z 50 miejscami opieki²⁶ oraz w zakresie zapewnienia ich funkcjonowania w okresie od września do grudnia 2015 r. W związku z koniecznością unieważnienia pierwszego i ogłoszenia następnego przetargu na modernizację budynku przeznaczanego na żłobek, a także potrzebą wykonania robót dodatkowych, umowa ta została dwukrotnie zmieniona²⁷. Ostatecznie obejmowała tylko pierwszy z ww. zakresów projektu, z uwagi na przesunięcie terminu utworzenia żłobka na 31 grudnia 2015 r. Wartość projektu wyniosła 1.783.654,17 zł (z tego 1.426.923,33 zł stanowiło dofinansowanie z budżetu państwa, a 356.730,84 zł – środki Gminy) i była równa całkowitym kosztom poniesionym na jego realizację. Średni koszt utworzenia jednego miejsca opieki wyniósł 35.673,08 zł²⁸.

[dowód: akta kontroli str. 268-306; 410; 418; 441-489]

2.2 W Gminie osiągnięto w 2015 r. cel określony w dokumentacji konkursowej i w umowie o dofinansowanie projektu, gdyż ze środków przekazanej dotacji oraz wkładu własnego utworzono w pełni wyposażony żłobek z 50 miejscami opieki nad dziećmi do lat 3.

[dowód: akta kontroli str. 272; 361-365]

W powyższych dokumentach nie określono celów ani mierników, odnoszących się do aktywizacji zawodowej rodziców i opiekunów dzieci, korzystających z dofinansowanych miejsc opieki. Nie dokonywano również badań ewaluacyjnych (nie monitorowano) tego zjawiska, ze względu na zbyt krótki okres funkcjonowania żłobka (niespełna dziewięć miesięcy²⁹). Jak wynika z wyjaśnień Burmistrza Toszka i jego Zastępcy, trafna ocena rzeczywistego wpływu podjętych działań oraz wyciągnięcie stosownych wniosków będą możliwe po co najmniej roku i dopiero wtedy planowane jest przeprowadzenie ewaluacji.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gliwicach wynika natomiast, że w latach 2012–2016 w bazie osób bezrobotnych figurowało dziewięć rodziców/opiekunów prawnych 24 dzieci z Gminy uczęszczających do żłobka. W latach 2015–2016 troje (33,3%) z tych rodziców podjęło aktywność zawodową (z tego jedno w okresie objęcia dziecka opieką w żłobku, a dwoje – przed tym okresem).

[dowód: akta kontroli str. 258; 263; 307-334; 491-494; 503-504]

W związku z realizacją projektu finansowanego w ramach Programu „MALUCH” w 2015 r. wydatkowano 1.783.654,17 zł³⁰ (81,3% planu po zmianach), a na zachowanie jego trwałości w 2016 r. (do 31 sierpnia) – 320.000 zł³¹ (co stanowiło 66,7% planu po zmianach).

[dowód: akta kontroli str. 340]

²⁵ Nr 126/2015/M1 o wartości projektu 2.435.000 zł.

²⁶ Poprzez modernizację budynku gminnego przy ul. Gliwickiej 26a w Toszku i adaptację na potrzeby żłobka (roboty budowlane i zakup wyposażenia).

²⁷ Aneksy z 14 października i 18 grudnia 2015 r.

²⁸ Wyliczono dzieląc całkowity koszt projektu przez liczbę utworzonych miejsc opieki.

²⁹ Do dnia kontroli NIK (13 września 2016 r.).

³⁰ Z tego 356.730,84 zł z budżetu Gminy i 1.426.923,33 zł z budżetu państwa.

³¹ Środki pochodziły w 100% z budżetu Gminy.

2.3 Sprawozdanie z realizacji projektu przekazano Wojewodzie Śląskiemu terminowo (15 stycznia 2016 r.). Zgodnie z § 10 ust. 6 umowy o dofinansowanie, sprawozdania z trwałości projektu należy złożyć za 2016 r. i 2017 r. w terminie do 15 stycznia roku następnego.

[dowód: akta kontroli str. 272, 409-413]

2.4 W umowie o dofinansowanie projektu Gmina zobowiązała się do zachowania minimalnego okresu jego trwałości, tj. zapewnienia opieki nad dzieckiem lub gotowości do jego przyjęcia na wolne miejsce i utrzymywania własności wyposażenia przez okres nie krótszy niż do 31 grudnia 2017 r. Ponadto, Gmina zobowiązała się do zachowania własności budynków i lokali będących przedmiotem nakładów inwestycyjnych przez okres nie krótszy niż 5 lat od terminu zakończenia projektu tj. od 31 grudnia 2015 r.

W celu zachowania okresu trwałości projektu, w dniu 2 listopada 2015 r. Burmistrz Toszka zawarł z podmiotem zewnętrznym³² umowę o wsparcie realizacji zadania publicznego³³ polegającego na zorganizowaniu i sprawowaniu w okresie do 31 grudnia 2017 r. opieki nad dziećmi do lat 3 w uruchamianym żłobku. Placówka ta została wpisana do rejestru żłobków 31 grudnia 2015 r., a zatem od początku swojej działalności była prowadzona przez ww. podmiot w budynku stanowiącym własność Gminy. Gmina zobowiązała się przeznaczyć na utrzymanie w minimalnym okresie trwałości projektu 50 utworzonych miejsc opieki 40.000 zł miesięcznie (800,00 zł na dziecko) z zastrzeżeniem, że kwota ta może być rozliczona tylko na dzieci zapisane do żłobka, pod warunkiem uiszczenia opłaty przez rodziców. Na dzień zakończenia kontroli Gmina zachowała trwałość projektu dofinansowanego w ramach Programu „MALUCH”.

[dowód: akta kontroli str. 272; 374-383; 440]

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zauważa, że Gmina nie posiadała porozumień zawartych z innymi gminami (w których mieszkają dzieci objęte opieką w żłobku w Toszku, tj. 22 z 46 według stanu na koniec sierpnia 2016 r.), w sprawie powierzenia jej zadania założenia i utrzymania żłobka, co umożliwiłoby określenie zasad partycypowania tych gmin w kosztach zapewnienia opieki nad dziećmi do lat 3. Burmistrz Toszka wyjaśnił, że takie porozumienia nie są możliwe z uwagi na to, że Gmina nie ponosi bezpośrednio kosztów jego funkcjonowania, lecz przekazuje środki w formie dotacji podmiotowi prowadzącemu żłobek.

[dowód: akta kontroli str. 333-334; 374-380; 495-498]

W ocenie NIK, przytoczone przez Burmistrza Toszka okoliczności, nie stoją na przeszkodzie podjęcia działań w celu podpisania stosownych porozumień. Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw³⁴, zakładanie i utrzymanie żłobków należy do zadań własnych gminy, a w myśl art. 74 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym³⁵, wykonywanie tych zadań może być przedmiotem porozumień międzygminnych. Gminy mogą zatem zawierać porozumienia międzygminne w sprawie powierzenia jednej z nich określonych przez nie zadań publicznych, przy czym gmina wykonująca zadania publiczne objęte porozumieniem

³² Spółka jawna wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego 24 sierpnia 2004 r., od 2008 r. prowadząca działalność związaną z opieką i wychowaniem dzieci od 20 tygodnia życia do lat 6.

³³ Nr ZRP.524.1.2015.

³⁴ Dz. U. Nr 34, poz. 198 ze zm.

³⁵ Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zm.

przejmuje prawa i obowiązki pozostałych gmin, związane z powierzonymi jej zadaniami, a gminy te mają obowiązek udziału w kosztach realizacji powierzonego zadania.

Ocena częściowa

W Urzędzie prawidłowo wykonano obowiązki określone w umowie o dofinansowanie projektu, zawartej w ramach Programu „MALUCH” oraz osiągnięto cel tego projektu, co przyczyniło się do zwiększenia aktywności zawodowej bezrobotnych rodziców dzieci korzystających z efektów powyższego programu.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁶, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Katowice, dnia 23 listopada 2016 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontroler nadzorujący
Monika Kopczyk
Doradca ekonomiczny**

.....

³⁶ Dz.U. z 2015 r., poz.1096 ze zm.